

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu
dziedzina: sztuka

Poznań 21.07.2024 r.

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr KAROLINY PODOSKIEJ

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki,

wszczętym przez Radę ds. Stopni

Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

Podstawowe dane o doktorancie

Pani Karolina Podoska jest absolwentką Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Dyplom z grafiki projektowej zrealizowała w Pracowni Grafiki Projektowej prof. Sławomira Witkowskiego, a temat Jej pracy dyplomowej artystycznej brzmiał *Kaszuby-Kaszëbë. Kampania informacyjno-edukacyjna materiały promocyjne*. Promotorem pracy dyplomowej pisemnej pt. *Krótki esej o języku . kaszubskim, jego genezie, historii, tożsamości kulturowej i kampanii informacyjno-edukacyjnej na terenie Kaszub* był dr Michał Woroniecki. Aneks do dyplomu - specjalizację z rysunku zrealizowała w Pracowni Rysunku Wieczornego prof. Romana Gajewskiego na Wydziale Malarstwa. Dyplom obroniła w 2008 roku z wynikiem bardzo dobrym uzyskując tytuł zawodowy magistra sztuki.

Pani Karolina Podoska rozpoczęła w 2002 roku studia na Wydziale Malarstwa i Grafiki gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych (Kierunek Grafika). Najważniejszymi dla Niej pracowniami w latach 2002-2007, w których rozwijała umiejętności praktyczne, ale także ogólną wrażliwość były: Pracownia Podstaw Projektowania Graficznego prof. Tomasza Bogusławskiego, asystent dr Krzysztof Stojałowski, Pracownia Projektowania Graficznego prof. Janusza Górskiego, Pracownia Podstaw Rysunku i Malarstwa prof. Henryka Cześnika, Pracownia Malarstwa prof. Macieja Świeszewskiego (specjalizacja) oraz Pracownia Rysunku Wieczornego prof. Romana Gajewskiego na Wydziale Malarstwa a także Pracownia Podstaw Fotografii (analogowej), a następnie specjalizacja z fotografii artystycznej u st. wykł. Witolda Węgrzyna.

W 2006 zakwalifikowała się na stypendium Socrates-Easmus w ramach programu Unii Europejskiej, które odbyła na Wydziale Filmowym i Telewizyjnym FAMU International w ramach Akademii Sztuk Scenicznych w Pradze w Republice Czeskiej (I semestr). Wybór uczelni związany był z Jej równoległym zainteresowaniem sztuką filmowo-telewizyjną.

Przed podjęciem studiów na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w latach 2001-2002 studiowała na Uniwersytecie Gdańskim na Wydziale Filologiczno-Historycznym na kierunku Filologia Rosyjska.

W trakcie i po ukończeniu studiów w latach 2006-2009 zdobywała doświadczenie zawodowe w dziedzinach, które ją najbardziej interesowały tj. grafika projektowa, reklama i marketing, produkcja filmowo-telewizyjna podczas praktyk i staży w:

- Telewizji Polskiej S.A Oddział w Gdańsku, Wydział Audycji Informacyjnych Panorama, 2008
- Mistrzowskiej Szkole Reżyserii Filmowej Andrzeja Wajdy w Warszawie, 2007
- Agencji Reklamowej AD FABRIKA FCB w Warszawie, 2006

W celu podwyższenia kompetencji zawodowych w 2018 zdała egzamin i została przyjęta na Międzywydziałowe Środowiskowe Studia Doktoranckie Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku (Wydział Grafiki). W latach 2018-21 zrealizowała przewidziany program studiów na MŚSD.

W 2023 przeszła pozytywnie weryfikację uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Równolegle w latach 2020-2021 podjęła studia w Instytucie Studiów

Podyplomowych Wyższej Szkoły Nauk Pedagogicznych w Warszawie na kierunku Przygotowanie Pedagogiczne. Studia zakończyła pozytywnie zdaniem egzaminem państwowym z zakresu Przygotowania Pedagogicznego (4.07.2021).

Praktyki doktorskie i pedagogiczne odbyła w Pracowni Plakatu i Form Reklamowych prowadzonej przez prof. Stanisława Witkowskiego i asystenta dr Adama Świerzewskiego.

W ramach aktywności dydaktyczno-edukacyjnej współrealizowała i współprowadziła:

- warsztaty artystyczno-projektowe dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów z zakresu ceramiki i grafiki. Instytucje: Gdańska Galeria Miejska / Galeria Güntera Grassa, 2020

- warsztaty artystyczno-projektowe dla dzieci w ramach wydarzenia pt. *Ojce i Dziadki - Międzypokoleniowy Festiwal Literatury Dziecięcej*. Instytucja: Fundacja Czas Dzieci z Krakowa, Muzeum Miasta Gdyni, 2019

- warsztaty artystyczno-projektowe dla dzieci w wieku przedszkolnym - w ramach praktyk współpracy doktorantów z Biurem Promocji ASP w Gdańsku, 2019

(Światowy Dzień Ziemi - warsztaty artystyczno-ekologiczne, *Mural w ruchu* - warsztaty artystyczne)

Miejszem warsztatów było Patio ASP w Gdańsku - przestrzeń dedykowana wydarzeniom prokulturalnym m.in. ukierunkowana na większe uczestnictwo społeczności lokalnej w kulturze poprzez np. współuczestnictwo w aktywnościach artystycznych.

Zawodowo od kilkunastu lat zajmuje się Ona m.in. grafiką projektową, w tym reklamową, marketingiem, public relations, kreacją i produkcją kampanii reklamowych, a także projektami artystycznymi różnego typu, realizując je dla firm instytucji, fundacji czy osób prywatnych. Angażuje się także w projekty artystyczno-kulturalne pro bono. (Szczegółowe - bardzo bogate informacje znajdują się w załączonym życiorysie zawodowym tabelarycznym).

W ostatnich kilku latach współpracowała także z trójmiejskimi instytucjami kulturalnymi i środowiskiem akademickim realizując projekty wystawiennicze z:

- Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku,
- Pracownią Artystyczną w Gdańskiej Galerii Miejskiej - Gdańskiej Galerii Güntera Grassa,
- Oliwskim Ratuszem Kultury i Galerią Sztuki Nowy Warzywniak w Gdańsku prowadzonym przez Fundację Wspólnota Gdańska,

Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Josefa Konrada Korzeniowskiego w Gdańsku,

Miejską Biblioteką Publiczną im. Aleksandra Skulteta w Tczewie,

Wydziałem Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej.

Aktualnie jest doktorantką na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Jest laureatką konkursów z dziedziny plakatu i fotografii: dotychczas otrzymała 5 nagród (4 krajowe i 1 zagraniczna), 1 wyróżnienie honorowe a także 6 krajowych stypendiów kulturalnych i 4 naukowe.

W latach 2005-2023 zrealizowała 17 wystaw indywidualnych, a także brała udział w ponad 80 wystawach zbiorowych w kraju i zagranicą (na których prezentowała głównie plakat, ale również fotografie i kolaż), które odbyły się 17 krajach na 5 kontynentach tj. Argentyna, Bułgaria, Czechy, Dania, Ekwador, Hiszpania, Izrael, Japonia, Kuba, Litwa, Meksyk, RPA, Rosja, Urugwaj, USA, Wenezuela, Włochy (w tym, w kilku krajach kilkakrotnie).

Jej ulubioną formą wypowiedzi artystycznej jest plakat, rysunek oraz kolaż. W pracach projektowych i artystycznych lubi łączyć różne elementy ekspresji: odręczny rysunek, kreskę, malarskiej gest czy fotografię.

Pani Karolina Podoska otrzymała dotychczas następujące nagrody:

- 2014 - 1. nagroda w ogólnopolskim konkursie na plakat promocyjny 18. edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dokumentalnych Off CINEMA organizowanym przez Centrum Kultury zamek w Poznaniu,
- 2008 - 2. nagroda - srebrny medal na 10. Międzynarodowym Biennale Plakatu w Meksyku w kategorii Plakat Kulturalny za plakat *W hołdzie Henrykowi Tomaszewskiemu*,
- 2005 - 3 nagroda w ogólnopolskim konkursie na plakat promocyjny dla 8. Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów imienia Grzegorza Fitelberga Katowice 2007, zorganizowanego przez Filharmonię Śląską w Katowicach,
- 2005 - 1. nagroda w ogólnopolskim konkursie na plakat promocyjny *Gaz ziemny - jako naturalne źródło energii* ogłoszonym przez Gazownię Kraków
- 2005 - nagroda w konkursie fotograficznym *Pomniki techniki* tygodnika

POLITYKA, otrzymana za cykl czarno-białych zdjęć Stoczni Gdańskiej (Fotografia dokumentalna obiektów części stoczni z tzw. Stoczni Cesarskiej z XIX w., fotografia analogowa)

Wyróżnienia honorowe:

- 2022 wyróżnienie honorowe w kategorii: *TXT - EXPERIMENT* plakat typograficzny za plakat *Wystawa Głosy Wolności - Młodzi Projektanci ASP Gdańsk* na 5. Międzynarodowym Biennale Plakatu Lublin 2021, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, organizatorzy: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Artystyczny - Instytut Sztuk Pięknych w Lublinie.

Stypendia twórcze/kulturalne

- 2020 Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury
- 2020 Stypendium Kulturalne Prezydenta Miasta Gdańska
- 2015 Stypendium Kulturalne Prezydenta Miasta Gdańska
- 2011 Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury
- 2009 Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury
- 2007 Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury

Stypendia pozostałe

- 2006/2007 Jednorazowe Stypendium Prezydenta Miasta Gdańska za wybitne osiągnięcia w nauce
- 2006/2007 Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla najlepszych

studentów

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego opisu działalności Pani mgr Karoliny Podoskiej posiada Ona już bardzo, bardzo duże osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności artystycznej - projektowej oraz dydaktycznej. Natomiast tematem Jej doktoratu jest *Kobieta w reklamie i prokobieca kampania*.

Te autorskie poszukiwania najlepszego kodu - wizerunku dla przekazu artystycznego - syntezy motywów płynących z życia i otoczenia kobiety, które sama zgłębia stają się polem badawczym - Jej oraz naszego - wspólnego świata - ale prezentowanego na warunkach poznania doktorantki. Jej artystyczna oraz teoretyczna praca doktorska jest bardzo spójna i pozwala głęboko zapuścić sondę w świat realny i wykreowany w reklamie. Składają się na nią działania fotograficzno-plastyczno-wizualne, a łaciński - jakby podtytuł doktoratu: *Mulieres in elementis.../Kobiety w elementach...* bardzo dobrze oddaje zamysł artystycznego - doktorskiego przekazu. Tych 5 części, z których składa się każda przestrzenna kompozycja układów kolażowych, stworzonych przez autorkę w przestrzeni to są to właśnie te wybrane przez nią - z przygotowanego - bardzo dobrego materiału projektowego - elementy - części - oddające zamysł oryginalnego rozwiązania doktoratu. I jest nim zdecydowane przesłanie autorki dotyczące etycznego aspektu reklamy, złożoności zagadnienia kobiety w reklamie i jej wielowymiarowego zobrazowania. Wypowiedź artystyczna doktorantki jest pełna treści i troski związanej z uprzedmiotowieniem kobiety w

reklamie. Ale też autorka dostrzega - wbrew utartym stereotypom - przykłady reklam w branży np. perfumeryjnej, kosmetycznej, bankowej, odzieżowej czy turystycznej przełamujące te konwenanse w ukazywaniu kobiety promując i prezentując poprzez różnorodne wizerunki - w kampaniach - naturalne kobiety - akceptujące siebie - czujące się dobrze we własnym ciele - niezależnie od wieku oraz figury. Pani Karolina Podoska akcentuje istotę sprawy - że nie ma jednego kanonu piękna. Że nie powinno go być! A jak często jest on jednak forsowany - wciąż - obecnie - dominujący w reklamie - bazujący na stereotypie - wyobrażeniu - w podtekście - często seksualizujący kobiety - to wszyscy widzimy. Doktorantka zauważa - przedstawiające - normalne - zróżnicowane pod względem wyglądu kobiety - w kampaniach reklamowych, które pojawiają się coraz częściej czy to w krajach anglosaskich czy w Polsce. Kampanie, w których wizerunek kobiety staje się bardziej autentyczny i bliższy konsumentowi naturalnemu - przeciętnemu konsumentowi. Że kampanie stają się prospołeczne - a ich marki i ich wizerunki zyskują wtedy na wiarygodności. Że zauważają i widzą, że promują wreszcie reklamę z kobietą nie wyidealizowaną i perfekcyjną - bo ich analizy rynkowe wskazują na zmęczenie takim wizerunkiem.

Twórcy reklam skwapliwie i z premedytacją korzystają bowiem - a najlepiej to widać na reklamie kosmetyków i specyfików poprawiających urodę - wykorzystując niepewność i lęki kobiet - co do ich wyglądu zewnętrznego. Prowadzi to do wyścigu producentów w zyskach w atmosferze - a nawet obsesji piękna - do chorobliwych zachowań, swoistych władczych i psychicznych wynaturzeń.

Do reklamy masowej w swoim pokazie odnosi się doktorantka na wizualizacji wystawy w Galerii Grafika prezentując w prostym szeregowym układzie kompozycji właśnie tytułowej - *Prokobiecej kampanii*. Cytując na wstępie Jamesa Morrisona: *...Wizerunki to owoc utraty... i tajemnicza obecność*. Doktorantka w tej swojej instalacji artystycznej stworzyła *przestrzenie symboliczne*. Ten zestaw przejrzystych plansz - wykonanych ze szkła akrylowego o wymiarach 100 x 150 cm nosi w sobie zapis w/wym tematyki. Zapis podkreślony nawarstwianiem się nachodzących na siebie obrazów zapisanych różnymi technikami: fotografią, typografią, rysunkiem i malarstwem. Tworzą one razem wiele warstw znaczeniowych, a przenikając się stwarzają w tej przezroczystości jakby witrażowej - pryzmat - zaczyn dla widza - do stawiania pytań. Ten cały wizualno-tekstowy rejestrator kadrów w przestrzeni autorki nabiera cech dyskursu o współczesnej reklamie, o myśleniu i aktywności twórczej. A widz - w konsekwencji tego permanentnego jakby - kalejdoskopu - nakładających się i przenikających wrażeń - w tym kolażowym oglądzie - pogłębia i wyczula wartości. Tego magicznego stanu współtworzenia sensu i bliskości z kobietą, której postrzeganie stało się tak przedmiotowe. Doktorantka w tej instalacji - w tworzonych tutaj właśnie wartościach - strumieniach autorskiej estetyki oraz pewnej tajemnicy - w magii plastyki - zapisanych zdarzeń - kodów - stawia pytanie co zostanie w nas po tym instalacyjnym przeżyciu - w odciskach pamięci - z tego pokazu. W tym magicznym momencie przemian - wartościowy komunikat znaczeń badający głęboką - społeczno-kulturową sondą - zgłębiającą aspekty pola interpretacyjnego autorki. Rozpiętego - od światła i cienia - po symbolikę, poetykę i konkret z zostawiającą w

pamięci niewidzialną treścią i przezroczystą formą. Pięknem w dialogu - pomiędzy całą sferą nastrojów i stanów - od swobodnych snów - z potrzebą nasłuchiwania, rozumienia swojego trwania, wspomnień i znaczeń. Do których odwołuje się doktorantka. Odwołania się do głęboko humanistycznego przekazu, aby twórczym gestem refleksyjnego - plastycznego znaku - bardziej czy mniej świadomie zgłębiać przestrzeń danego nam życia. Życia, które zagęszcza się w naszej wyobraźni - w tym najlepszym tego słowa znaczeniu - jako głęboka troska o prawdę i... o świat. Na koniec muszę jeszcze raz powiedzieć - jak ogromne wrażenie zrobiła na mnie dotychczasowa droga i osiągnięcia doktorantki. Z jakimi niesamowitymi profesorami i osobowościami miała Ona kontakt: profesorowie: Sławomir Witkowski, Roman Gajewski, Michał Woroniecki, Tomasz Bogusławski, Janusz Górski, Henryk Cześnik, Maciej Świeszewski czy Witold Węgrzyn - chylę czoła przed nimi oraz przed doktorantką, u której czuję niebывałą kulturę plastyczną, i przed promotorem prof. Sławomirem Witkowskim, że przygotował artystkę tak gruntownie do długiego - dalszego lotu w świat sztuki zaangażowanej społecznie.

Konkluzja

Bardzo dobry warsztat plastyczny Pani Karoliny Podoskiej przejawiający się też bardzo dobrą koncepcją - instalacją graficzną zaprezentowanego dzieła doktorskiego jak i Jej całego - plastycznego świata oraz opisanymi powyżej ich specyficznymi treściami wraz z pisemną pracą tworzą bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu umysłu i siły wyborów autorki.

Jej cały dorobek, który zaprezentowałem na początku recenzji jest już naprawdę bardzo duży i bardzo dobrze rokuje na przyszłość. Pasja poznania doktorantki powoduje, że dociera Ona do rejonów swojej i naszej - witalnej i analitycznej podświadomości i jest to dla mnie wartość, która tworzy bardzo znaczący aspekt badawczy doktoratu. Dlatego podsumowując recenzję stwierdzam, że swoją wyjątkową postawą, dorobkiem oraz kulturą plastyczną Pani Karolina Podoska zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora sztuki, spełniając wymóg z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Art. 187 punkt 2 dotyczący oryginalnego dokonania artystycznego.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

